

Kampen mot arbeidsmarkeds kriminalitet – hva skjer?

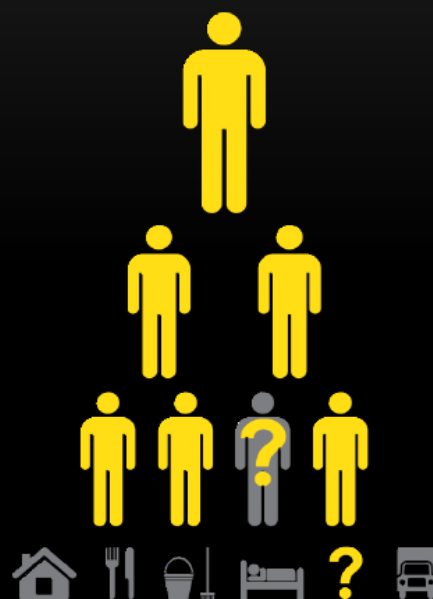
Status og planer for treparts bransjeprogram

Gro Synnøve Færevåg

Programleder, treparts bransjeprogram
Arbeidstilsynet

ARBEIDSMARKEDSKRIMINALITET I NORGE

Situasjonsbeskrivelse 2014

POLITIET
KRIPOS

POLITIET
POLITIETS UTLENDINGSENHET

ØKOKRIM

Skatteetaten

KRIMINALOMSORGS-
DIREKTORATET

Arbeidstilsynet

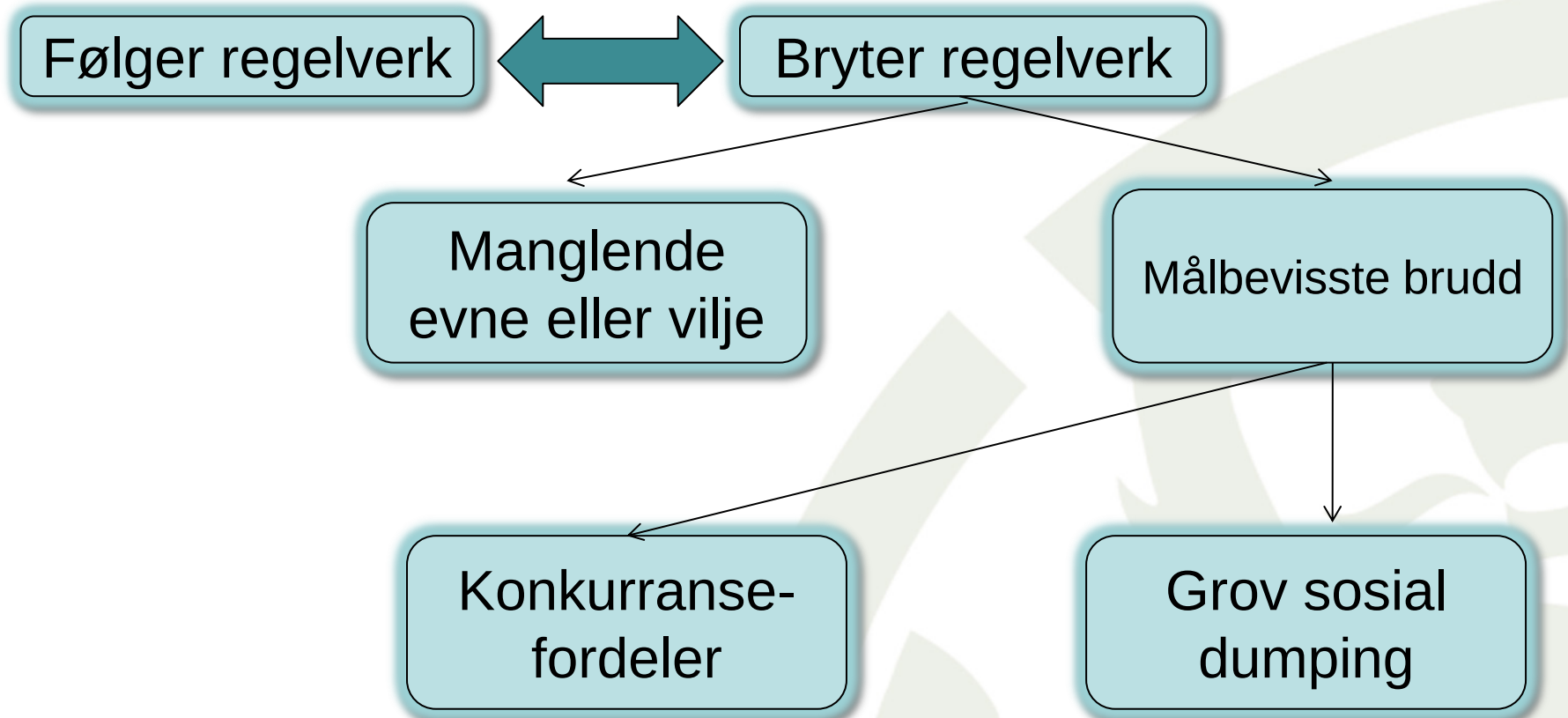
UDI

TOLL
CUSTOMS

Ulike kategorier av aktører

Uteliv – transport - renhold

TREPARTS BRANSJEPROGRAM

Treparts bransjeprogram

Meld. St. 29

(2010–2011)

Melding til Stortinget

Felles ansvar for eit godt og anstendig
arbeidsliv

Arbeidsforhold, arbeidsmiljø og sikkerheit

*Regjeringa har etablert eit treparts
bransjeprogram for å styrkje
trepartssamarbeidet og mobilisere
partane til å ta fatt i
arbeidsmiljøutfordringar i utsette
bransjar.*

Sammen skal vi skape
varige forbedringer
i arbeidsforhold og arbeidsmiljø
i utsatte deler av disse bransjene.

Treparts bransjeprogram – *en illustrasjon*

Aktiviteter på tvers av bransjene

Bransjeprogram renhold

Bransjeprogram transport

Bransjeprogram uteliv

Arbeids-
tilsynet

Arbeidstilsynets
tilsynssatsing

XX

Arbeidstilsynets
tilsynssatsing

XX

Arbeidstilsynets
tilsynssatsing

XX

Myndighets-
samarbeid

XX

XX

XX

XX

XX

XX

Partene

XX

XX

XX

XX

XX

XX

Felles

XX

XX

XX

XX

XX

XX

Eksempel på aktivitet på tvers av bransjene

Gjennom kommunikasjonstiltak skal vi bidra til at arbeidstakere, arbeidsgivere og kunder/bestillere i bransjene transport, uteliv og renhold:

- Får økt kunnskap om reglene for det norske arbeidslivet
- Får økt kjennskap til fordelene ved å følge regelverket
- Følger regler for norsk arbeidsliv

Bransjeprogram uteliv

Fellesforbundet

parat

VIRKE
HOVEDORGANISASJONEN

Bransjeprogram renhold

Norsk
Arbeidsmandsforbund

parat

VIRKE
HOVEDORGANISASJONEN

Bransjeprogram transport

Sissel C. Trygstad, Kristine
Øyvind M. Berge, Mona Bråten

Sissel C. Trygstad, Mona Bråten,
Kristine Nergaard og Anne Mette

Sissel C. Trygstad, Rolf K
Inger Marie Hagen, Krist
Heidi Nicolaisen og Joha

Mona Bråten, Inger Beate Hovi,
Ragnhild Steen Jensen, Merethe Dotterud Leiren
og Kåre H. Skollerud

Til renholdets p

Vil tiltakene virke? Status i renholdsbransjen 2012

Arbeidsforhold

Arbeidsforhold i vegsektoren

Bransjeprogram renhold

- Initiativ fra Norsk Arbeidsmandsforbund og NHO Service om tiltak for å sikre seriøsitet i bransjen.
- Foreløpige resultater av trepartssamarbeidet:
 - Allmenngjøring av tariffavtalen 2011. Videreført.
 - Godkjenningsordning og id-kort innført høsten 2012
 - Regionale verneombud i gang fra 2013
 - renvasket.no

SELV OM STUEN ER REN
ER DEN IKKE NØDVENDIGVIS

PHOTO: LISA WESTGAARD

Du synes kanskje at vaskehjelpen du betaler svart gjør en strålende jobb for en billig penge. At «alle andre i nabolaget gjør det», stemmer kanskje også. Men stuerent vil det aldri bli. Hva om vaskehjelpen din har vært på jobb i 10 timer før han eller hun kommer til deg, blir alvorlig syk eller gravid? Hvilke rettigheter har vaskehjelpen da?

Les mer på renvasket.no om hvilke rettigheter du frarøver en vaskehjelp som betales svart, og hvordan du kan kjøpe godkjente renholdstjenester i ditt hus. På den måten kan du bidra til verdige og lovlige arbeidsforhold for alle som jobber i renholdsbransjen.

renvasket.no

RENT HUS.

PHOTO: LISA WESTGAARD

Du synes kanskje at vaskehjelpen du betaler svart gjør en strålende jobb for en billig penge. At «alle andre i nabolaget gjør det», stemmer kanskje også. Men stuerent vil det aldri bli. Hva om vaskehjelpen din har vært på jobb i 10 timer før han eller hun kommer til deg, blir alvorlig syk eller gravid? Hvilke rettigheter har vaskehjelpen da?

Les mer på renvasket.no om hvilke rettigheter du frarøver en vaskehjelp som betales svart, og hvordan du kan kjøpe godkjente renholdstjenester i ditt hus. På den måten kan du bidra til verdige og lovlige arbeidsforhold for alle som jobber i renholdsbransjen.

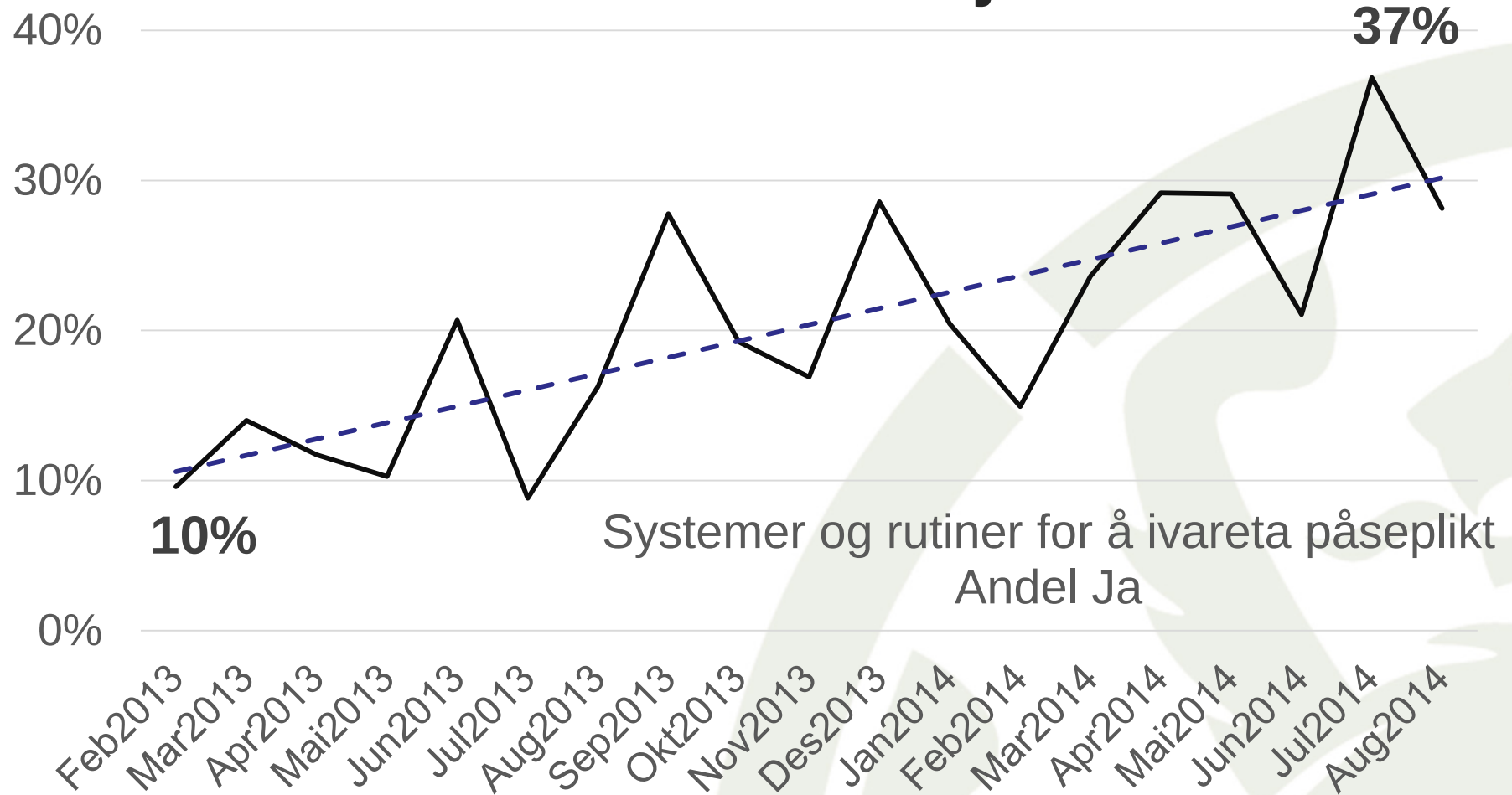

renvasket.no

renvasket.no

Satsing renhold

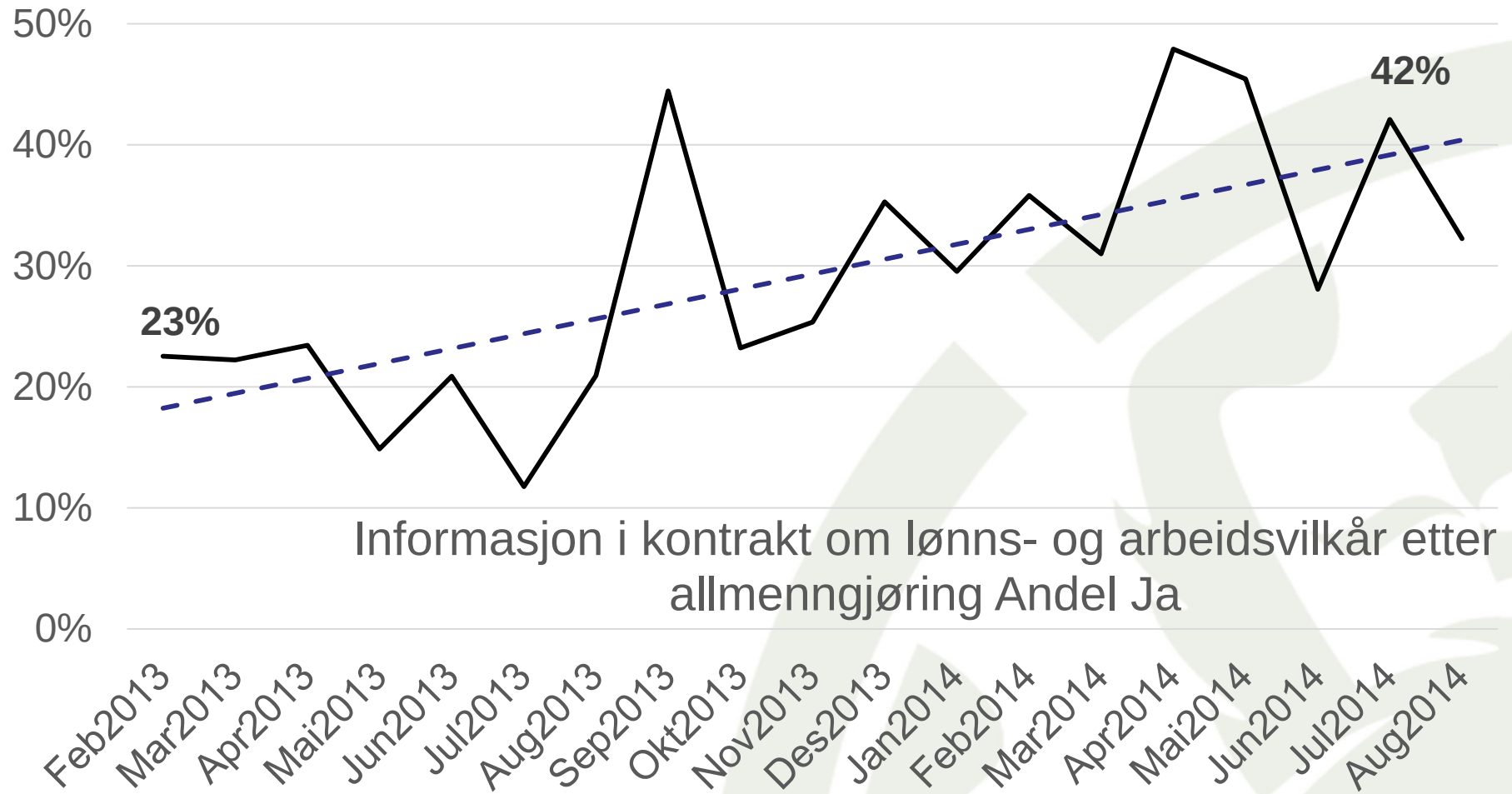
Bestiller av renholdstjenester

Satsing renhold

Bestiller av renholdstjenester

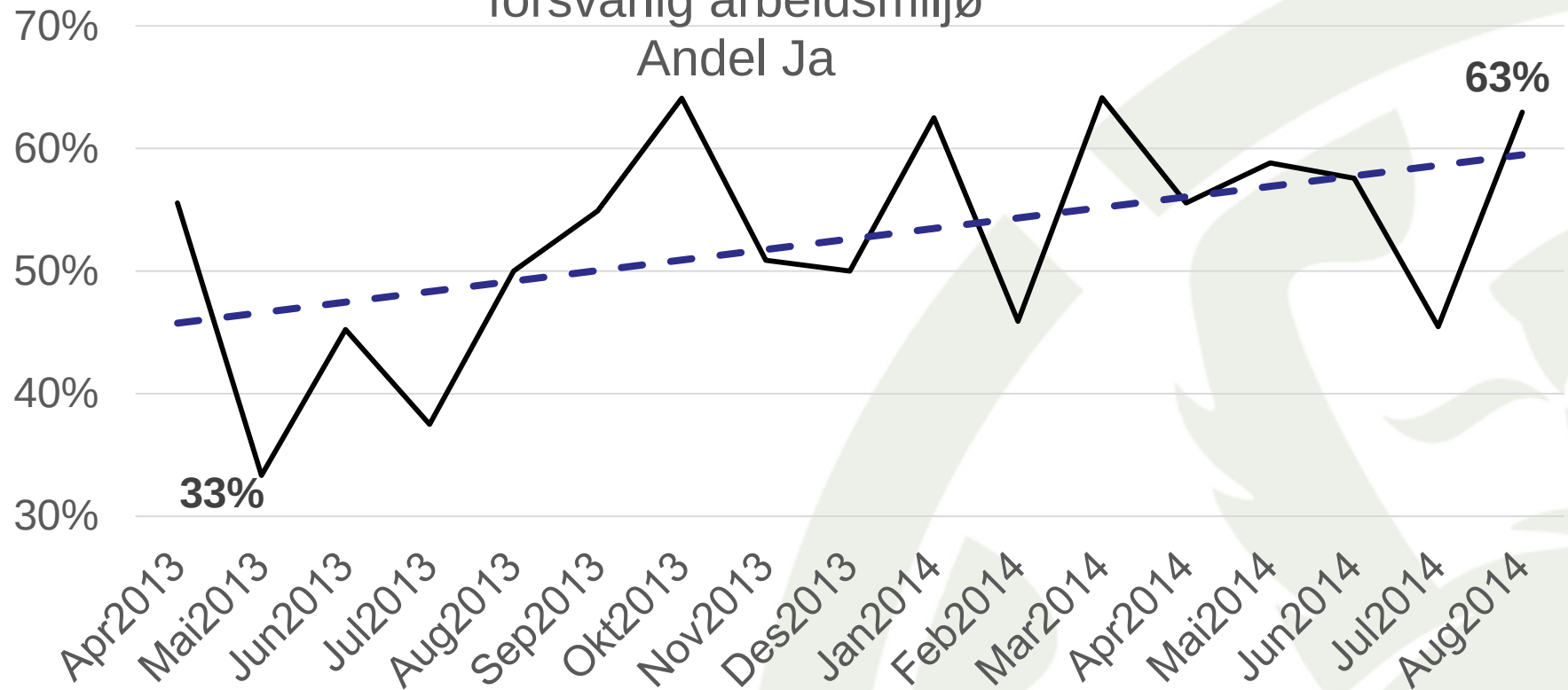

Satsing renhold

Bestiller av renholdstjenester

Sørger for samordning av hms-arbeid for å sikre fullt
forsvarlig arbeidsmiljø

Bransjeprogram uteliv

Noen utfordringer

- 50 % under 25 år
- 35-40 % innvandringsbakgrunn
- Bruk av ulovlig arbeidskraft
- 50 % deltidsstillinger < 20 timer
- Høy turnover
- Lav organisasjonsgrad (12-14% i uteliv)
- Ubekvem arbeidstid
- Lav kompetanse
- Fysiske og psykososiale arbeidsmiljø

Noen mulige tiltak

- Større oppmerksomhet på HMS-arbeid
- Øke vektlegging av kompetanse og lønn
- Lavere arbeidstempo
- Bedre organisering på arbeidsgiver- og arbeidstakersiden
- Høyere tariffavtaledekning
- Samordna tverretatlige tilsynsaksjoner
- Økt innsats mot konkursryttere, mindre kontantbetaling
- Samordning av registre
- Kunden har et ansvar

Bransjeprogram transport

- Omfatter gods- og turbil
- Rapport fra Fafo/TØI er like rundt hjørnet
- Prioritering av tema og utvikling av tiltak
- Styrket myndighetssamarbeid
- Transportkonferanse 28. januar 2015, med presentasjon av FAFO/TØI sin forskningsrapport om arbeidsforholdene i gods- og turbilbransjene

Noen utfordringer i deler av transportbransjen

- Arbeidstid - lange arbeidsuker og skift- og nattarbeid er utbredt
- Manuell håndtering av gods og varer gir økt risiko for ergonomiske belastninger og ulykker i deler av næringen
- Cirka halvparten av dødsulykkene i transportnæringen er trafikkulykker
- Brudd på arbeidsmiljølovens bestemmelser

Indikatorer på økt seriøsitet i bransjene

Renhold

1. HMS-ordninger
2. Arbeidstid
3. Lønn
4. Foretaksstruktur
5. Sysselsatte
6. Kollektive institusjoner
7. Konkurransen fra useriøse virksomheter
8. Vurdering av tiltakenes effektivitet
9. Kundekontroll
10. Arbeidstilsynets rolle

Uteliv

1. HMS og arbeidsmiljø
2. Sykefravær
3. Arbeidstid og arbeidsavtaler
4. Vold, trusler og seksuell trakassering
5. Turnover blant ansatte
6. Turnover blant virksomheter
7. Lønn og kollektive partsforhold
8. Effekt av tiltak
9. Kompetansenivået i bransjen
10. Registrerte ulovligheter og useriøsitet

Sammen skal vi skape
varige forbedringer
i arbeidsforhold og arbeidsmiljø
i utsatte deler av disse bransjene.

Takk for meg!

Kontaktinformasjon:

Gro Synnøve Færevåg

E-post: gsf@arbeidstilsynet.no

Telefon: 47 65 36 37